

HAVBRUK

Pris: Snittprisen for laks hittil i år ligger på rundt kroner 37,50. For året som helhet blir den 36,50, ifølge estimat fra meglerhuset Nordea Markets. Driftskostnadene blir rundt 22 kroner per kilo i snitt i år, skriver IntraFish.no.

Sjørøret er mest truet

LAKSELUS

I enkelte områder er det vanskelig å se for seg bærekraftige sjørøretbestander hvis ikke «lakselustrykket» reduseres, sier seniorforsker Pål Atle Bjørn ved Havforskningsinstituttet, HI.

Agnar Berg
Bodø

Bjørn er prosjektleder for lakselusovervåkingen ved HI. Han mener at situasjonen i enkelte områder er svært alvorlig for sjørøret, men at den får liten oppmerksomhet i forhold til villaksen.

– Laksen er konge i elevene og hos forvaltningen. Sjørøret får en stemoderlig behandling, sier Bjørn.

Verre for sjørøret

Bjørn sier at de koordinerte vinter- og våravlusingene har vært vellykket med tanke på villaksen.

Det har i år vært to myndighetspålagte koordinerte avlusinger av oppdrettslaks fra Agder til og med Nordland.

Målet med vinter- og våravlusing var å få ned lusestrykket til når villakssmolten vandret ut fra elvene til havet.

I denne perioden, fra april til begynnelsen av juni, ønsker en minst mulig lusepåslag på villakssmolten.

– På grunn av de vellykkede avlusingene har villakssmolten greid seg bra. Den kom seg ut i havet rimelig lusefri. Etter at de koordinerte avlusingene er ferdige ser vi at lusetallene går opp. Og da står sjørøret fortsatt i fjordsystemet og er utsatt for lakselus fra oppdrettsanleggene. Situasjonen blir bare verre og verre for sjørøret etter de koordinerte avlusingene.

Høgere sjøvannstemperaturer utover sommeren gjør også sitt til at det blir mer lus, sier Bjørn.

Overvåker kysten

Bjørn jobber med å overvåke lakselusituasjonen langs Norskekysten. I den foreløpige overvåkingsrapporten til HI er HI bekymret for lusepåvirkningen på sjørøret.

I HI-rapporten på fem sider, som ble oversendt til Mattilsynet før helgen, står blant an-

net dette om lusestrykket på sjørøret:

«Det maksimale lakselusinfeksjonstrykket vi registrerer i enkelte områder fra midten av juni til midten av juli er imidlertid betydelig høyere enn vi har registrert de siste årene, spesielt i Ryfylke, og Hardanger, men også på strekningen fra Sogn og til og med Ålesund. Dette betyr at sjørøret, som er på beitevandring spesielt i ytre fjord og kystområder i Ryfylke og vest og nordvestland, har blitt utsatt for en svært høy infeksjonsbelastning.»

Må vurdere biomassereduksjon

Bjørn sier at det er flere tiltak som kan gjøres for å bedre situasjonen for sjørøret når

» Laksen er konge i elevene og hos forvaltningen. Sjørøret får en stemoderlig behandling

Pål Arne Bjørn, seniorforsker ved Havforskningsinstituttet

det gjelder lakselus.

– Koordinerte lusebehandlinger om sommeren vil få ned lusestrykket, men det er en avveining i forhold til faren «utvikling» av resistens. Mattilsynets soneforskrifter som pålegger laksenæringen å samordne tiltakene mot lakslus innenfor et geografisk område, vil også bidra. Men i enkelte områder er det rett og slett for mye oppdrettsvirksomhet og dermed for høyt lusestrykk. I Hardangerfjorden produseres det nå cirka 80.000 tonn oppdrettslaks i året. I dette området vet vi at sjørøret er utsatt for et enormt lusestrykk. Her er det naturlig å se på en biomassereduksjon, kanskje til et sted mellom 40.000 og 50.000 tonn, sier Bjørn.

Seniorforsker Torbjørn Forseth ved Norsk institutt for naturforskning, Nina, sier at det de siste årene har vært en dramatisk nedgang i sjørøretbestandene fra Rogaland til Trondheimsfjorden.

En «glemt» fisk

– Lakselus er ikke hele forklaringen for dette, men i Hardan-

Pål Arne Bjørn

FAKTA: LUS/SJØRRET

Oppdrettslaks fungerer som «vertskap» for lakslus. Lakselus fra oppdrettsanlegg er en trussel for utvandrerne villakssmolt og for sjørøret.

Sjørøreten står stort sett i fjordene, selv om noen stammer har lengre vandring ut i havet.

Sjørøreten står i fjordene utover sommeren og til dels om høsten. Det er i denne perioden lakselusstrykket er størst.

Når det gjelder lakselus, så har det vært lite fokus på sjørøret. En fersk overvåkingsrapport fra HI viser at situasjonen er alvorlig for sjørøret når det gjelder lus på Vestlandet og Nordvestlandet.

gerfjorden og deler av Ryfylke er det ikke tvil om at lakslus er et betydelig problem for sjørøret, sier Forseth.

Forseth sier videre at for sjørøretens beste, må det settes krav til lavere lusenivå også etter at villakssmolten har vandret ut i havet.

– Vi må ned på en lusegrense på oppdrettslaks på 0,1 kjønnsmoden hunnlus per oppdrettslaks i gjennomsnitt hele sommeren. Noen steder må biomassen av oppdrettslaks ned, sier han.

Forseth sier at sjørøreten har vært en «glemt» fisk, men at den er i ferd med å få større fokus.

– Det skyldes nok hovedsaklig at sjørøretfiske har blitt mer populært, sier Forseth.

agnar.berg@fbfi.no
Telefon: 93 25 63 24

TRUER SJØRØRETTEN: Sjørøret øverst og villaks nederst. Villaksen har fått mye større fokus enn sjørøret når det gjelder lakselus. Men ifølge HI er nå lakselus er en større trussel for sjørøret enn for villaksen. FOTO: SCANPIX

